

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.IV.35.071/2014/8.szám

A Kúria a dr. Szabó Miklós ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Mészáros Villó Judit hatósági ügyintéző által képviselt alperes ellen támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. november 4. napján kelt 4.K.27.210/2013/5. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 6. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.210/2013/5. számú ítéletét az indokolás részbeni megváltoztatásával hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Az MVH elsőfokú szerve a 2006. november 7-én meghozott határozatában a felperes támogatási kérelmének helyt adott és megállapította, hogy a felperes a 2007. évtől 2026. évig mezőgazdasági területek erdősítéséhez évente a határozatban megállapított összegű támogatás igénybevételére jogosult. A megállapított támogatás részben telepítési, részben ápolási és részben jövedelempótló támogatás volt. Az MVH elsőfokú hatósága a felperes 2011. évi kifizetési kérelme elbírálása során vizsgálta a támogatás igénybevétele jogszabályi feltételeinek a fennállását. Az elsőfokú hatóság 2012. szeptember 13-án hozott határozatában egyrészt elbírálta a felperes kifizetési kérelmét - annak részben

helyt adott és 1.521.782 forint támogatás kifizetését rendelte el -, másrészt saját hatáskörben módosította a támogatási határozatot és 2011. évtől 2026. évig terjedő időre csökkentette az évente igényelhető támogatás összegét akként, hogy a felperes csak alapösszegű jövedelempótló támogatás igénybevételére jogosult.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes 2013. május 29-én meghozott határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A másodfokú döntés szerint a felperes támogatási ügyére irányadó 132/2004. (IX. 11.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 4. sz. melléklete szerint az emelt összegű jövedelempótló támogatás igénybevételére az az ügyfél jogosult, aki az FVM rendelet alkalmazásában gazdálkodónak minősül. Az FVM rendelet 2. § a) pontja értelmében pedig gazdálkodó az, aki a támogatási kérelem benyújtásának évében igazolhatóan munkaidejének legalább 50%-át mezőgazdasági tevékenységre fordítja és jövedelmének legalább 25%-a mezőgazdasági tevékenységből származik. A hatóság szerint a felperes a 2006. évben szerzett jövedelmében 25%-ot elérő mezőgazdasági tevékenységből származó jövedelem nem mutatható ki. A felperes 2006. évi 595.000 forint jövedelme ugyanis karácsonyfa termesztésből származott, amely az FVM rendelet 2. § i) pontja alapján nem mezőgazdasági tevékenység.

A felperes a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát kérte. Az ügyben eljáró Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú hatóság határozatára kiterjedő hatállyal hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. A bíróság rögzítette, hogy a felperes támogatását a hatóság 2006. november 7-én hozott határozatával állapította meg. Az ezen időpontban hatályos FVM rendelet nem határozta meg a gazdálkodó fogalmával összefüggésben sem a jövedelem, sem a mezőgazdasági tevékenység fogalmát. A keresettel támadott alperesi határozat meghozatala időpontjában hatályos FVM rendelet 2. § h) és i) pontjában már definiálja ezeket a fogalmakat és az FVM rendelet rendelkezései a 18/2013. (III. 21.) VM rendelet 26/B. §-a értelmében a felperes ügyére alkalmazandó. Az FVM rendelet 2. § i) pontja szerint mezőgazdasági tevékenység a TEÁOR 03 rendszerben 01.11-01.50 kódszámmal szereplő tevékenység, a karácsonyfa termesztés pedig a TEÁOR 03 rendszerben a 02.01 kódszámú erdőgazdálkodási termék-előállítás tevékenységi körhöz tartozik. Az FVM rendelet rendelkezéseit alkalmazva a bíróság szerint az alperes helyesen következtetett arra, hogy a felperes 2006. évi jövedelemszerző tevékenysége nem minősül mezőgazdasági tevékenységnek, ezáltal a felperes nem tekinthető gazdálkodónak. A bíróság szerint azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy 2008. január 1. napjától hatályos TEÁOR 08 rendszerében a karácsonyfa termesztés a 01.29 kódszámú egyéb évelő növény termesztése tevékenységhez tartozik, amely mezőgazdasági tevékenység. Az alperesi határozat meghozatala időpontjában a felperes 2006. évi

jövedelemszerző tevékenysége ugyan a hatályos TEÁOR 08 szerint mezőgazdasági tevékenység, az FVM rendelet alkalmazásában azonban azért nem minősülhet annak, mert elmaradt az FVM rendelet módosítása, az FVM rendelet a mezőgazdasági tevékenység fogalmát még mindig a TEÁOR 03 rendszeréhez köti.

A TEÁOR 08 az 1893/2006/EK rendeleten alapul, amelynek 1. sz. melléklete sorolja a mezőgazdasági tevékenységek közé a 01.29 kódszámú egyéb évelő növény termesztését. Az FVM rendelet 2. § i) pontja a bíróság szerint így ellentétes az EK rendelettel, az európai jog elsőbbsége elvének megfelelően nem alkalmazható, ezért a bíróság a nemzeti szabályozást félretéve az európai unió jogát alkalmazta. Megállapította, hogy a felperes 2006. évi jövedelemszerző tevékenysége mezőgazdasági tevékenység, a felperes gazdálkodónak minősül, az alperesi határozat az 1893/2006/EK rendelet és az FVM rendelet 2. § a) pontjába ütköző módon vonta el a felperestől az emelt összegű jövedelempótló támogatást.

Az ügyben az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet és kérte az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, a felperes keresetének elutasítását, vagy az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése mellett a bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. A felülvizsgálati kérelem szerint azt a kérdést, hogy a kérelmező megfelel-e a mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtott támogatás jövedelemarány feltételének, a támogatás benyújtásának évében hatályos, a tevékenységre irányadó szabályok szerint kell megítélni. Ennél fogva a perbeli ügyben a 2006. évben hatályos jogszabályok alapján kell eljárni. Az alperes szerint a bíróság jogi hibát vétett, amikor a felperes 2006-ban végzett tevékenységét a 2008. január 1-jétől hatályos 1893/2006/EK Európai Parlament és a Tanács rendeletének előírásai alapján ítélte meg. Az uniós jog semmilyen olyan kifejezett előírást nem tartalmaz, hogy az uniós jogszabály hatálybalépése előtt végzett tevékenységek besorolását a TEÁOR 08 rendszer alapján kell végezni. Sem az európai unió joga, sem a magyar jog nem teszi lehetővé a visszamenőleges jogalkalmazást. Az alperes szerint mindezek alapján az elsőfokú bíróság megalapozatlanul állapította meg, hogy a szóban forgó támogatásra irányadó jog a 132/2004. (IX. 11.) FVM rendelet 2. § i) pontjának előírása ellentétes az 1893/2006/EK Európai Parlament és a Tanács rendeletének előírásaival.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem megalapozott:

A Kúria a felülvizsgálati kérelem alapján a felperes ügyében alkalmazandó jog kérdését, és a visszamenőleges jogalkalmazás tilalmát vizsgálta.

Az FVM rendelet 2. § h) pontja a jövedelem, az i) pontja a mezőgazdasági tevékenység fogalmát definiálja. E rendelkezéseket a 18/2013. (III.21.) VM rendelet (a továbbiakban: VM rendelet) iktatta be azzal, hogy az FVM rendelet 26/B. §-aként a már benyújtott, de jogerősen még el nem bírált kifizetési kérelmekre is alkalmazni rendelte.

A felülvizsgálati kérelem szerint azt a kérdést, hogy a kérelmező megfelel-e a mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtott támogatás jövedelem-arány feltételének, a támogatás benyújtásának évében hatályos jogszabályok alapján kell megítélni, így a 2006-os évben hatályos jogszabályok alapján kell eljárni. Jelen ügyben megállapítható, hogy az FVM rendelet 2006-ban hatályba volt 2. §-a sem a jövedelem, sem a mezőgazdasági tevékenység fogalmát nem tartalmazta. Az ügyben az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a felperes 2006. évi jövedelme a személyi jövedelemadó-bevallása szerint 976.592. Ft volt, amelyből 595.000 Ft. karácsonyfa-termesztésből származott. Az FVM rendelet 2006-os évben hatályos 2. § a) pontja szerint a rendelet alkalmazásában gazdálkodó: az a mezőgazdasági tevékenységet végző természetes vagy jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek csoportja, akik (amelyek) a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában munkaidejüknek legalább 50%-át mezőgazdasági tevékenységre fordítják, illetőleg jövedelmüknek legalább 25%-a mezőgazdasági tevékenységből származik. A 2006-os jogszabályok szerint a felperes az FVM rendelet alapján a karácsonyfa-termesztés vonatkozásában is mezőgazdasági tevékenységet végző gazdálkodónak minősült. Ezt támasztja alá az erőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény 18. § g) pontja, amely gazdasági rendeltetésű erdőnek minősül az erdőterületen létesített karácsonyfatelep.

Megállapítható, hogy a felperes a 2006-ban hatályban volt jog szerint a jogszabályi feltételnek megfelelt. Magának a kérelem benyújtásának megfelelő állapot és jogszabályi rendelkezések figyelembe vételét tartja szem előtt a 2007. évi XVII. ún. eljárási törvény is.

A TEÁOR 03. rendszerhez való kötődés a VM rendelet általi módosítás során vált az FVM rendelet részévé a mezőgazdasági tevékenység 2. § i) pontja szerinti meghatározás útján, amely 2013. március 21-én - a jelen per tárgyát képező elsőfokú közigazgatási döntés meghozatalát követően - lépett hatályba azzal, hogy rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell. A VM rendelet általi módosítás a mezőgazdasági tevékenység fogalmát TEÁOR 03 rendszerben 01.11-01.50 kódszámú statisztikai osztályozáshoz köti, amely alapján a karácsonyfa-termesztés nem számít mezőgazdasági tevékenységnek, így e vonatkozásban az FVM rendelet 2. § a) pontja alapján a felperes nem minősül gazdálkodónak.

Megállapítható tehát, hogy a VM rendelet e szabályának a felperes ügyében való alkalmazása a felperesre nézve kedvezőtlen visszaható hatályú jogalkotást és jogalkalmazást eredményezne, a kérelem benyújtásakor hatályos jog szerint a karácsonyfa-termesztés mezőgazdasági tevékenység jellege - az ügy iratai szerint - nem volt kétséges. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (2) bekezdése szerint jogszabály a hatálybalépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé. A VM rendeletet nyilvánvaló, hogy a Jat. 2. § (2) bekezdésével összhangban kell értelmezni, a 2013. március 21-én kihirdetett (a jogalanyok számára innentől megismerhető) jogszabályi rendelkezések 2006-os gazdálkodási évre vonatkozó, a jogalanyok helyzetét terhesebbé tevő értelmezése tiltott visszaható hatályt eredményezne. A fenti indokok alapján helytálló a jogerős ítélet azon megállapítása, hogy az alperesi határozat az FVM rendelet 2. § a) pontjába ütköző módon vonta el a felperestől az emelt összegű jövedelempótló támogatást.

A Kúria a fentiekkel összefüggésben megjegyzi, hogy még az elsőfokú határozat meghozatalakor sem volt ismert - ezért nem is volt alkalmazható - a VM rendelet, a 2013. május 29-én meghozott másodfokú közigazgatási határozat pedig akképpen hagyja helyben az elsőfokú határozatot - és hivatkozott a VM rendeletre - hogy az elsőfokú határozat indokolását nem változtatta meg.

Az 1893/2006/EK európai parlament és a tanács rendelete 2006. december 20-án került kihirdetésre, a 21. cikke szerint a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba, a rendeletet 2008. január 1-étől kell alkalmazni. Az alperesi hatóság felülvizsgálati kérelmében nem vitatta a jogerős ítélet azon megállapítását, hogy a TEÁOR besorolás tekintetében az 1893/2006/EK rendelet és az FVM rendelt 2. § i) pontja ellentétes, az alperes csak a 2008. január 1-től alkalmazandó EK rendelet 2006-os évre történő alkalmazhatóságát vitatta a visszamenőleges alkalmazási tilalom alapján. A Kúria a fentiekben megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal ellentétben a felperes - az FVM rendelet 2. § a) pontja alapján - a 2006-os évben gazdálkodónak minősült, így a jogerős ítéletből az EK rendelet jelen ügyben alkalmazandó elsőbbségére utaló indokolást mellőzte.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletben foglaltaktól eltérő indokok alapján a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jogerős ítéletét a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78. § alapján kötelezte a pervesztes alperest a felülvizsgálati eljárás költségeinek megfizetésére.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2015. február 24.

***Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Balogh Zsolt sk. előadó
bíró, Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. bíró***